

Mirador

Imma Merino

Posant en qüestió el cinema

En presentar-se als assistents al seminari que va fer la setmana passada a la UdG i després d'expressar el desig que es guareixi el professor Josep Maria Terricabras, que va convidar-la a la càtedra Ferrater Mora, Agnès Varda va afirmar que ella no és una professora, sinó una cineasta que, a prop3s de la seva obra, es disposava a compartir una reflexi3n sobre el cinema, que sempre ha intentat posar en qüestió per assajar altres maneres de fer-lo i provocar noves relacions dels espectadors amb les imatges. Certament, barrejant la tradici3n de Lumière i de Méliès, i per tant del documental i la ficci3n, per evidenciar que les seves fronteres són borroses, all3 que Varda sempre ha fet es resumeix en el títol del seminari: *El cinema posat en qüestió per una cineasta*. No és només que ho hagi fet, sinó que ho continua fent amb una estimulant vitalitat. Als 83 anys, Varda ha acabat d'enllestir una sèrie televisiva de més de quatre hores de durada per a la cadena Arte en què, aprofitant els seus viatges arreu del món, ha conversat amb diversos artistes. Ho va apuntar en una de les seves lliçons a la UdG: l'art contemporani continua posant en qüestió què és l'art i convida a fer-ho a l'espectador. I ho ha volgut fer present en la seva sèrie amb la consciència que l'art contemporani té molt poc espai a la televisió. Ella li ha trobat un forat.

En els últims anys, de fet, ella mateixa, que va iniciar-se en el món de les imatges com a fotògrafa, s'ha convertit en una artista sense saber si ha de dir plàstica o visual. El cas és que, a partir de la invitaci3n d'alguna galeria i sobretot de l'exposici3n *L'ille et elle*, a prop3s de la seva llarga relaci3n

Agnès Varda va oferir una conferència a la càtedra Ferrater Mora de la Universitat de Girona ■ JOAN SABATER

amb la illa de Nourmoutier, presentada l'any 2006 a la Fondation Cartier, Agnès Varda ha trobat amb les instal·lacions noves maneres de mostrar les imatges i de posar-les en qüestió. A *La postal de Nourmoutier*, darrere la imatge idíl·lica d'una platja, hi ha

L'art contemporani continua posant en qüestió què és l'art i convida a fer-ho a l'espectador

altres imatges a les quals es pot accedir prement un bot3: darrere d'un ocell que vola, n'hi ha un de contaminat pels vessaments tòxics. Tota imatge n'amaga una altra i, com sempre ha fet, Varda vol eixamplar la visibilitat de la realitat.

Mentre va ser a Girona, complint generosament amb un horari de tres hores de classe, presentant pel·lícules seves al Truffaut i assistint als actes relacionats amb el lliurament dels premis Lliberpress, Agnès Varda estava pendent dels textos per a una exposici3n que s'inaugurarà el desembre vinent a Seta. N'està preparant una altra que es farà l'any vinent a tres ciutats de la Xina, que va fotografiar durant una llarga estada a mitjan anys cinquanta. A cada nova exposici3n, hi afe-

geix una instal·laci3n, sempre susceptible de ser qüestionada per la mateixa Varda. Així, en relaci3n amb una instal·laci3n en què va voler suggerir la contradicci3n entre una sensaci3n plaent i la consciència de l'horror del món, la cineasta va dir a Girona que potser no va ser prou subtil i que li havia fet massa explícit a l'espectador com s'ha de sentir en el món en què vivim. I també va posar en qüestió la durada dels plans de *Les plages d'Agnès*, la seva pel·lícula autobiogràfica de l'any 2008: "No deu ser que, volent-hi posar massa coses, a vegades vaig caure en un ritme massa publicitari que no permet la contemplaci3n de les imatges?" Quin ha de ser el temps d'una imatge? Aquesta pregunta de cineasta, com tantes altres, la continua acompanyant.